

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эх, нярай, эмэгтэйчүүдийн үндэсний төв хоёрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/4/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ц.Хосжаргал Утас: 261205 Цахим хаяг: khosjargalts@audit.gov.mn Аудитор: С.Отгонхорлоо Утас: 261205 Цахим хаяг: otgonkhorloos@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Эс Жи Эм Ди -Аудит ХХК-ийн захирал Д.Эхбаяр Утас: 99116948 Цахим хаяг: ekhbayar@sgmd-audit.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Г ЭХ, НЯРАЙ, ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН
ҮНДЭСНИЙ ТӨВ ХОЁРЫН ЕРӨНХИЙ
ЗАХИРАЛ А.ЭРДЭНЭТУЯА ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.23 № 07/324
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эх, нярай, эмэгтэйчүүдийн үндэсний төв хоёрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эх, нярай, эмэгтэйчүүдийн үндэсний төв хоёрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа барилга, байгууламж, тоног төхөөрөмж, бусад үндсэн хөрөнгө зэрэг нийт 38,758,007.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэлд тусгасан.

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас нэн шаардлагатай тусламж үйлчилгээг санхүүжүүлсний үр дүнд эдгээр тусламж үйлчилгээг үзүүлэгч тус байгууллагын тусламж үйлчилгээний төрөл нэмэгдэж, санхүүгийн эрсдэл, эмнэлгийн санхүүгийн менежмент сайжрах, байгууллагын хөрөнгө оруулалт, эмч эмнэлгийн ажилчдын цалин хөлс, нийгмийн хамгаалал, орчин нөхцөлийг сайжруулах боломж бүрдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний төлбөр 21,875,434.4 мянган төгрөг нэхэмжилснээс эх олонлогийн болон өвчтөний түүхийн хөтлөлттэй холбоотойгоор 2,510,018.9 мянган төгрөг хасагдсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилтын хүрээнд 56 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 95.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар
болсон /төгрөгөөр/

Код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	22,007,603,076.86	13,182,228,969.14
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	9,710,812,015.69	298,241,188.02
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	1,255,096.39	-
31140	Касс арилжааны банк	1,255,096.39	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	9,709,556,919.30	298,241,188.02
3121	Төгрөг	9,709,556,919.30	298,241,188.02
31211	Төрийн сангийн харилцах	9,709,556,919.30	298,241,188.02
33	АВЛАГА	4,548,416,775.00	6,555,190,253.17
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	4,500,000,000.00	6,286,588,760.00
33402	Гатвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/	-	470,323.77
335	Бусад авлага	48,416,775.00	268,131,169.40
3351	Байгууллагаас авах авлага	48,416,775.00	267,131,169.40
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	1,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	7,748,374,286.17	6,328,797,527.95
351	Гүүхий эд материал	6,132,484,658.99	4,634,124,738.15
35130	Эм боох материал	6,132,484,658.99	4,634,124,738.15
354	Хангамжийн материал	1,615,889,627.18	1,694,672,789.80
35410	Бичиг хэргийн материал	31,348,663.04	57,511,388.00
35420	Аж ахуйн материал	357,441,768.09	386,210,014.27
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	48,642,156.67	59,441,880.01
35440	Гүлш, шатах тослох материал	5,330,182.40	28,780,849.04
35450	Барилгын засварын материал	21,120,128.66	21,200,388.66
35460	Хүнсний материал	26,036,802.86	52,515,993.01
35470	Бусад хангамжийн материал	1,125,969,925.46	1,089,012,276.81
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	35,609,646,447.85	67,341,774,903.05
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	35,609,646,447.85	67,341,774,903.05
392	Биет хөрөнгө	35,590,411,011.47	67,328,479,542.37
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	84,592,268.00	29,750,543,141.07
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,458,312.11)	(1,699,753,564.35)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	2,165,010,000.00	2,091,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,740,855.40)	(420,217,538.39)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	36,156,738,764.43	44,512,619,857.32
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,973,272,423.94)	(12,491,394,645.59)
39207	Гавилга, аж ахуйн эд хогшил	2,502,886,688.47	3,209,273,718.47
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(343,994,256.43)	(649,501,765.42)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	116,912,000.00	3,511,050,456.39
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,262,861.55)	(485,640,117.13)
393	Биет бус хөрөнгө	19,235,436.38	13,295,360.68
39301	Програм хангамж	7,430,965.67	4,500,293.07
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,804,470.71	8,795,067.61
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	57,617,249,524.71	80,524,003,872.19
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	4,775,600.00	117,174,095.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,775,600.00	117,174,095.00
413	Өглөг	4,775,600.00	117,174,095.00
4136	Бусад өглөг	4,775,600.00	117,174,095.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,775,600.00	117,174,095.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	57,612,473,924.71	80,406,829,777.19
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	57,612,473,924.71	80,406,829,777.19
512	Хуримтлагдсан үр дүн	57,612,473,924.71	80,406,829,777.19
51210	Эмнөх үеийн үр дүн	45,106,168,983.91	55,023,544,993.92

51220	Гайлант үеийн үр дүн	12,506,304,940.80	25,383,284,783.27
6	ЭР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	57,617,249,524.71	80,524,003,872.19

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар
болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	38,593,182,245.63	61,390,190,006.17
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,994,883,637.63	42,026,774,866.17
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,994,883,637.63	42,026,774,866.17
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	7,994,883,637.63	42,026,774,866.17
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	363,907,304.30	872,851,273.89
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	231,942,737.49	293,595,511.06
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	5,151,103,395.19	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,247,930,200.65	40,860,328,081.22
13	ГУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	30,598,298,608.00	19,363,415,140.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	4,500,000,000.00	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,500,000,000.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	26,098,298,608.00	19,363,415,140.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	26,098,298,608.00	19,363,415,140.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	26,086,877,304.83	35,966,056,643.34
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	25,947,396,466.77	35,966,056,643.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	25,734,769,193.77	35,831,112,385.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,832,668,017.10	13,854,961,986.22
210101	Үндсэн цалин	5,387,936,614.72	6,482,269,353.51
210102	Нэмэгдэл	4,446,073,716.77	5,096,172,857.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	592,284,926.36	1,010,064,000.00
210104	Урамшуулал	340,231,558.00	1,039,148,713.57
210105	Гэрээт ажлын хөлс	66,141,201.25	227,307,061.99
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,367,759,549.76	1,729,388,008.24
210201	Гэтгэврийн даатгал	936,027,638.15	1,189,076,764.19
210202	Гэтгэмжийн даатгал	108,591,463.01	139,875,207.77
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	99,159,981.53	110,914,565.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	20,060,751.74	25,984,273.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	203,919,715.33	263,537,197.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	799,041,038.41	1,001,510,850.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	296,234,067.55	368,908,328.41
210302	Гүлш, халаалт	155,195,048.44	178,664,718.78
210303	Цэвэр, бохир ус	347,611,922.42	453,937,803.19
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	722,071,484.75	1,018,825,671.29
210401	Бичиг хэрэг	150,259,839.49	186,461,335.51
210402	Гээвэр, шатахуун	48,599,334.60	47,772,519.36
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	21,807,601.47	31,736,505.67
210404	Ном, хэвлэл	-	2,049,750.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	100,901,000.00	93,687,700.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	318,356,567.24	381,671,123.37
210408	Бараа материал акталсны зардал	82,147,141.95	275,446,737.38
2105	Нормативт зардал	7,169,388,325.05	9,763,174,741.71
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	5,486,238,607.36	8,252,820,965.00
210502	Хоол, хүнс	1,669,728,619.69	1,354,511,572.71
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13,421,098.00	155,842,204.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	462,199,787.10	227,798,937.90
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,557,458.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	10,218,000.00
210604	Урсгал засвар	460,642,329.10	217,580,937.90
2107	Гомилолт, зочны зардал	-	18,844,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	18,844,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	232,725,101.95	351,861,929.46
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	217,130,079.00	289,506,080.90
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	12,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,637,620.00	1,319,760.00
210804	Гээврийн хэрэгслийн татвар	322,152.00	1,684,446.00
210805	Гээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	330,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,132,000.00	43,350,970.00
210807	Газрын төлбөр	2,224,672.00	1,968,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	38,400.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	3,190,578.95	1,664,272.56
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,148,915,889.65	7,864,746,260.34
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,448,013.09	63,723,117.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	43,021,540.00	41,501,625.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	4,098,446,336.56	7,759,521,518.34
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	212,627,273.00	134,944,257.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	194,321,123.00	134,944,257.80
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	800,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,483,873.00	11,388,737.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	154,837,250.00	122,755,520.80
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	18,306,150.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,306,150.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	139,480,838.06	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	139,480,838.06	-
222001	Тоног төхөөрөмж	139,480,838.06	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	12,506,304,940.80	25,424,133,362.83
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	40,848,579.56
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	40,848,579.56
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(40,848,579.56)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	12,506,304,940.80	25,383,284,783.27

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар
болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	41,921,006,398.33	18,786,510,580.95
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	622,267,556.33	1,035,673,043.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	622,267,556.33	1,035,673,043.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	622,267,556.33	1,035,673,043.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	366,638,504.30	874,241,773.89
1200042	Гуулах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	255,629,052.03	161,431,269.61
13	ГУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	41,298,738,842.00	17,750,837,537.45
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	174,011,157.45
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт гусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	118,898,157.45
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	55,113,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	41,298,738,842.00	17,576,826,380.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	41,298,738,842.00	17,576,826,380.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	22,443,512,353.76	26,382,788,828.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	22,443,512,353.76	26,382,788,828.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,226,814,906.76	26,195,878,428.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,832,668,017.10	14,034,221,514.67
210101	Үндсэн цалин	5,387,936,614.72	6,782,118,500.44
210102	Нэмэгдэл	4,446,073,716.77	4,987,088,881.79
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	592,284,926.36	1,181,997,081.75
210104	Урамшуулал	340,231,558.00	873,975,330.33
210105	Эрээт ажлын хөлс	66,141,201.25	209,041,720.36
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,354,759,549.66	1,546,470,005.35
210201	Гэтгэврийн даатгал	923,027,638.15	1,073,386,805.35
210202	Гэтгэмжийн даатгал	108,591,463.01	121,310,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	99,159,981.53	96,882,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	20,060,751.74	23,913,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	203,919,715.23	230,977,100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	799,041,038.51	1,002,540,788.38
210301	Эрэл, цахилгаан	317,235,925.55	470,374,131.19
210302	Түлш, халаалт	167,109,299.36	166,554,232.27
210303	Цэвэр, бохир ус	314,695,813.60	365,612,424.92
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	683,618,190.47	744,135,750.67
210401	Бичиг хэрэг	153,151,465.00	194,973,313.00
210402	Гээвэр, шатахуун	42,404,200.00	68,264,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	21,832,601.47	29,951,990.81
210404	Ном, хэвлэл	1,800,000.00	12,884,750.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	116,701,000.00	110,227,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	347,728,924.00	327,833,296.86
2105	Нормативт зардал	7,697,430,995.93	7,814,146,962.65
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,027,334,753.93	6,048,426,743.00
210502	Хоол, хүнс	1,499,071,142.00	1,572,691,219.65
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	171,025,100.00	193,029,000.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	540,162,714.00	563,201,586.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,430,858.00	214,019,510.00
210602	Гавилга	1,694,000.00	83,555,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	14,336,800.00	38,968,000.00
210604	Урсгал засвар	518,701,056.00	226,658,476.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	20,538,896.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	20,538,896.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	233,665,686.00	354,542,727.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	212,678,905.00	288,933,251.90
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	12,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,637,620.00	1,319,760.00
210804	Гээврийн хэрэгслийн татвар	370,964.00	1,684,446.00
210805	Гээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	330,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	14,665,525.00	48,268,870.00
210807	Газрын төлбөр	2,224,672.00	1,968,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	38,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,468,715.09	116,080,197.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,317,409.09	80,345,220.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	53,151,306.00	35,734,977.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	216,697,447.00	186,910,400.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	220,263,047.00	146,927,200.00
213204	Ажил олгогчоос олгохбусад тэтгэмж, урамшуулал	300,000.00	200,000.00
213207	Гэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн гэтгэмж	65,425,797.00	11,388,737.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	154,537,250.00	135,338,463.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	(3,565,600.00)	39,983,200.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	(3,565,600.00)	39,983,200.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	19,477,494,044.57	(7,596,278,247.67)
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	16,745,015,723.00	1,816,292,580.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	16,745,015,723.00	1,816,292,580.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	16,745,015,723.00	1,816,292,580.00
222001	Гоног төхөөрөмж	16,204,208,600.00	1,329,582,900.00
223001	Бусад хөрөнгө	493,308,080.00	486,709,680.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	47,499,043.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(16,745,015,723.00)	(1,816,292,580.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	2,732,478,321.57	(9,412,570,827.67)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	6,978,333,694.12	9,710,812,015.69
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,710,812,015.69	298,241,188.02

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар
болсон /төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	-	-	45,106,168,983.91	45,106,168,983.91
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	45,106,168,983.91	45,106,168,983.91
Тайлант үеийн үр дүн			12,506,304,940.80	12,506,304,940.80
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	57,612,473,924.71	57,612,473,924.71
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			(2,588,928,930.79)	(2,588,928,930.79)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	55,023,544,993.92	55,023,544,993.92
Тайлант үеийн үр дүн			25,383,284,783.27	25,383,284,783.27
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	80,406,829,777.19	80,406,829,777.19

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	29,117,061,900.00	28,159,098,208.62	985,859,091.38	96.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	29,117,061,900.00	28,159,098,208.62	985,859,091.38	96.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	28,497,361,900.00	28,012,171,008.62	513,086,291.38	98.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	14,534,568,600.00	14,034,221,514.67	476,887,985.33	96.7
210101	Үндсэн цалин	7,206,837,900.00	6,782,118,500.44	401,260,299.56	94.4
210102	Нэмэгдэл	4,667,026,400.00	4,987,088,881.79	(320,062,481.79)	106.9
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,286,380,000.00	1,181,997,081.75	104,382,918.25	91.9
210104	Урамшуулал	1,158,013,800.00	873,975,330.33	284,038,469.67	75.5
210105	Гэрээт ажлын хөлс	216,310,500.00	209,041,720.36	7,268,779.64	96.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,614,063,800.00	1,546,470,005.35	64,030,794.65	96.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,140,980,600.00	1,073,386,805.35	64,890,294.65	94.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	121,310,300.00	121,310,300.00	(317,100.00)	100.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	96,882,000.00	96,882,000.00	(254,500.00)	100.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	23,913,800.00	23,913,800.00	(62,700.00)	100.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	230,977,100.00	230,977,100.00	(225,200.00)	100.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,136,417,900.00	1,002,540,788.38	133,877,111.62	88.2
210301	Гэрэл, цахилгаан	501,300,000.00	470,374,131.19	30,925,868.81	93.8
210302	Түлш, халаалт	242,256,500.00	166,554,232.27	75,702,267.73	68.8
210303	Цэвэр, бохир ус	392,861,400.00	365,612,424.92	27,248,975.08	93.1

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	779,508,700.00	744,135,750.67	46,388,649.33	94.1
210401	Бичиг хэрэг	184,320,000.00	194,973,313.00	(8,953,313.00)	104.8
210402	Тээвэр, шатахуун	82,418,700.00	68,264,700.00	23,469,700.00	74.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	34,400,000.00	29,951,990.81	4,448,009.19	87.1
210404	Ном, хэвлэл	20,370,000.00	12,884,750.00	7,485,250.00	63.3
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	108,000,000.00	110,227,700.00	(2,227,700.00)	102.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	350,000,000.00	327,833,296.86	22,166,703.14	93.7
2105	Нормативт зардал	7,153,862,500.00	7,814,146,962.65	(649,190,662.65)	109.1
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	5,650,000,000.00	6,048,426,743.00	(398,426,743.00)	107.1
210502	Хоол, хүнс	1,332,695,800.00	1,572,691,219.65	(238,901,619.65)	117.9
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	181,166,700.00	193,029,000.00	(11,862,300.00)	106.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,648,205,700.00	2,379,494,166.00	268,711,534.00	89.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,766,631,700.00	1,543,602,410.00	223,029,290.00	87.4
210602	Тавилга	541,000,000.00	570,265,280.00	(29,265,280.00)	105.4
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	75,200,000.00	38,968,000.00	36,232,000.00	51.8
210604	Урсгал засвар	265,374,000.00	226,658,476.00	38,715,524.00	85.4
2107	Томилолт, зочны зардал	44,828,000.00	20,538,896.00	56,857,104.00	26.5
210702	Дотоод албан томилолт	44,828,000.00	20,538,896.00	56,857,104.00	26.5
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	385,746,000.00	354,542,727.90	31,203,272.10	91.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	275,000,000.00	288,933,251.90	(13,933,251.90)	105.1
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	25,000,000.00	12,000,000.00	13,000,000.00	48.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,106,000.00	1,319,760.00	786,240.00	62.7
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	3,518,000.00	1,684,446.00	1,833,554.00	47.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	420,000.00	330,000.00	90,000.00	78.6
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	70,000,000.00	48,268,870.00	21,731,130.00	69.0
210807	Газрын төлбөр	8,442,000.00	1,968,000.00	6,474,000.00	23.3
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,260,000.00	38,400.00	1,221,600.00	3.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	200,160,700.00	116,080,197.00	84,320,503.00	57.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	158,060,700.00	80,345,220.00	77,955,480.00	50.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	42,100,000.00	35,734,977.00	6,365,023.00	84.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	619,700,000.00	146,927,200.00	472,772,800.00	23.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	619,700,000.00	146,927,200.00	472,772,800.00	23.7

213204	Ажил олгогчоос олгохбусад тэтгэмж, урамшуулал	200,000.00	200,000.00	-	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	480,000,000.00	11,388,737.00	468,611,263.00	2.4
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	139,500,000.00	135,338,463.00	4,161,537.00	97.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	29,117,061,900.00	18,747,782,477.34	10,369,279,422.66	64.4
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	17,492,393,400.00	17,576,826,380.00	(84,432,980.00)	100.5
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	17,492,393,400.00	17,576,826,380.00	(84,432,980.00)	100.5
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	11,624,668,500.00	1,170,956,097.34	10,442,879,699.15	10.4
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	832,800,000.00	876,850,102.89	733,066,999.05	62.3
1200021	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос	1,082,311,600.00	294,105,994.45	788,205,605.55	27.2
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	9,709,556,900.00	-	9,709,812,700.00	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	298,241,188.02	(298,241,188.02)	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1	1	1	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	1	-
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	1	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	550	424	126	77.1
620001	Удирдах ажилтан	5	4	1	80.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	438	320	118	73.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	107	100	7	93.5

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 20,373,310.4 мянган төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад залруулсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2022 оны 12-р сарын 27-ны өдрийн 630 дугаар тогтоолоор “300 ортой төрөх эмнэлгийн барилга УБ, ХУД” барилгыг 38,778,755,032.00 төгрөгөөр орлогод бүртгэх шийдвэр гарсан боловч нийт барилгыг 33,810,479,436.21 төгрөг буюу 4,968,275,595.79 төгрөгөөр дутуу барилга байгууламж бүртгэсэн.	1	4,968,275.6			1	4,968,275.6	1	4,968,275.6				
Тайлант оны үйл ажиллагааны нийт орлого, зардлын төлөвлөгөөнд орсон өөрчлөлтийн дагуу төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг тайлагнаагүй байна.	1	15,405,034.8			1	15,405,034.8	1	15,405,034.8				
Дүн	2	20,373,310.4	-	-	2	20,373,310.4	2	20,373,310.4	-	-	-	-

Аудитаар нийт 247,270.4 мянган төгрөгийн 5 зөрчил² илэрснээс, 8,400.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 153,756.2 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлж, 85,114.2 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тайлант онд нэг бүр нь 20.0 мянган төгрөгийн үнэтэй 420 ширхэг нийт 8,400.0 мянган төгрөгийн үнэтэй календарийг худалдан авч тус эмнэлэг ажилчдадаа тарааж олгосон байна.	1	8,400.0	1	8,400.0								
Тайлант жилийн эцэст 74,059.2 сая төгрөгийн өртөг бүхий бараа материалыг нөөцөлсөн, тоо хэмжээний үлдэгдэл ихтэй байна. Мөн эмийн тооцооны Картей програмын үлдэгдэл санхүүгийн програмын үлдэгдлээс зөрүүтэй байна.	1	74,059.2			1	74,059.2						
Тус төв тайлант онд 79,697.0 мянган төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийг тендер шалгаруулалтгүй шууд худалдан авсан байна.	1	79,697.0			1	79,697.0						
Эм боох материалыг олгож байгаа эмийн захиалгын хуудсыг эрх бүхий этгээд зөвшөөрч баталгаажуулан гарын үсэг зураагүй, ерөнхий журналын бичилтээрх бичигдсэн дүн, анхан шатны баримтын дүнгээс зөрүүтэй,	1	85,114.2					1	85,114.2				

шаардах хуудсаар олгогдсон бараа материалын зарцуулалт хяналтгүй, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүй байна.													
Байгууллагын төсөв төлөвлөгөөг үндэслэлтэй төлөвлөөгүй, гүйцэтгэлээр гарсан бодит байдлаас их хэмжээний зөрүүтэй байна. Тухайлбал тайлант оны үйл ажиллагааны нийт орлого, зардлыг 47,955,161.2 мянган төгрөгөөр төлөвлөн, төсвийн хуваарийг батлуулсан, оны эцэст 26,443,369.8 мянган төгрөг болгон өөрчлөгдсөн.	1	-				1	-						
Дүн	5	247,270.4	1	8,400.0	2	153,756.2	2	85,114.2	-	-	-	-	-

АДБООС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 690,304.9 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
<i>Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил</i>								
Тайлант онд “шилэн дансны Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын мөнгөн гүйлгээ” хэсэгт мэдээлэх 403,304.9 мянган төгрөг, “Хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий	1	690,304.9			1	690,304.9		

мэдээлэл” хэсэгт тусгах 287,000.0 мянган төгрөгийн мэдээллийг мэдээлээгүй байна.								
Дүн	1	690,304.9	-	-	1	690.304.9	-	-